

Yeni Kurumlar Vergisi Kanununa Göre Zararların Mahsubu

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda “Zararın Mahsubu” 9. Maddede düzenlenmiştir.

Bilindiği üzere gerek 5422 sayılı eski Kurumlar Vergisi Kanununda, gerekse 5520 sayılı kanunda; şirketlere faaliyetleri sonucunda oluşan ve Kurumlar Vergisi Beyannamesine intikal eden zararlarını sonraki yıllarda doğacak karlarından mahsup imkânı tanınmıştır.

Ancak 5422 sayılı kanunla yapılan düzenlemeye yeni kanunla birlikte bazı şartlar eklenmiştir.

5520 sayılı Kanun ile getirilen yeni düzenlemeye göre, zararın mahsubu için aşağıdaki şartların oluşması gerekecektir:

1. Her yıla ilişkin tutarlar ayrı gösterilmek ve 5 yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yılların beyannamelerinde yer alan zararlar kurum kazancından indirilebilir.

2. Kanunun 20 nci maddesinin (Devir bölünme ve hisse değişimi hallerinde) birinci fıkrası çerçevesinde devralınan kurumların devir tarihi itibarıyla öz sermaye tutarını geçmeyen zararları ile 20 nci maddenin ikinci fıkrası kapsamında gerçekleştirilen tam bölünme işlemi sonucu bölünen kurumdaki öz sermayesinin devralınan tutarını geçmeyen ve devralınan kıymetle orantılı zararların indirilmesinde aşağıdaki şartlar ayrıca aranır:

- Son beş yıla ilişkin kurumlar vergisi beyannamelerinin kanunî süresinde verilmiş olması,
- Devralınan kurumun faaliyetine devir veya bölünmenin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle devam edilmesi,

Bu şartların ihlâli halinde, zarar mahsupları nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler için vergi ziyayı doğmuş sayılır.

3. Türkiye’de kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili olanlar hariç olmak üzere, beş yıldan fazla nakledilmemek şartıyla yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar;

- Faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre beyan edilen vergi matrahlarının zarar dahil, her yıl o ülke mevzuatına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması,
- Bu raporun aslı ile tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye’deki ilgili vergi dairesine ibrazı,

halinde indirim konusu yapılır.

Türkiye’de indirim konusu yapılan yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi veya gider yazılması halinde, Türkiye’deki beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsup öncesi kazanç olacaktır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ile eski kurumlar vergisi kanununda zararların mahsubu konusunda ortaya çıkan önemli fark yalnızca devir ve bölünmelerde zararın mahsubunda görülmektedir.

5422 sayılı kanunda;

- Devir ve bölünmelerde 37. ve 39. madde çerçevesinde devir alınan kurumların devir tarihi itibarıyla aktif toplamını geçmeyen zararları,
- 38.Madde hükmü çerçevesinde bölünme işlemi sonucu münfesi olan kurumun aktif toplamını geçmeyen zararları,
- Mahsup edilebilirken, aynı zamanda da devir alan şirket ile devrolan şirketin aynı sektörde faaliyet göstermesi yeterli iken,

Mevcut düzenlemede ise;

- Devir halinde; Devralınan kurumun öz sermayesini aşmayan zarar tutarı,
- Tam bölünmede ise; Bölünen kurumun öz sermayesini aşmayan ve devralınan kıymetlerle orantılı zararlar,

İndirim konusu yapılabilmektedir.

Devir ve bölünme ile ilgili dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da şudur;

Eski düzenlemede devir alan şirket ile devrolan şirketin aynı sektörde faaliyet göstermesi yeterli iken, yeni düzenlemede devir/bölünmenin meydana geldiği tarihten itibaren 5 yıl süreyle faaliyete devam edilmesi şartı aranmaktadır.